

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted] Lelystad

17 juli 2013

Betreft: Zienswijze Ontwerp-projectplan
Dijkverlegging bedrijventerrein
Flevokust;
Kennisgeving mening over
Besluit provincie inzake MER.

Aan het college van dijkgraaf en heemraden
van het waterschap Zuiderzeeland
Postbus 229
8200AA Lelystad

Geacht college,

Met ingang van 12 juli 2013 hebt u tot 22 augustus 2013 ter inzage gelegd het ontwerp-projectplan dijkverlegging bedrijventerrein Flevokust. Hierbij deel ik u mee dat ik mij niet kan verenigen met het ontwerp. Ik doe dat vanuit mijn positie als inwoner van Lelystad met gebouwd eigendom in een gebied waarvan de maaiveldligging ca. NAP-4,50m is. Voor mijn veiligheid tegen overstroming ben ik geheel afhankelijk van de goede taakuitoefening door het waterschap.

Het ontwerp-projectplan biedt mij niet de zekerheid dat die veiligheid geborgd is maar leidt mij, in tegendeel, tot de conclusie dat ik mij ernstig zorgen moet maken vanwege het voornemen van het waterschap een nieuwe dijk te doen of laten aanleggen in het gebied waar de gemeente Lelystad voornemens is een bedrijven- en haventerrein te gaan ontwikkelen.

Het komt mij voor dat het waterschap in alles van plan is de initiatiefnemer tegemoet te komen waar het gaat om het zo snel mogelijk tegen zo laag mogelijke kosten realiseren van de dijkverlegging waarbij bescherming tegen overstroming, wat toch de primaire taak van het waterschap is, veeleer sluitpost dan onbetwistbaar uitgangspunt lijkt te zijn. Ik trek deze conclusie ondermeer uit het feit dat het waterschap hoe dan ook in november 2013 de aanleg van het dijklichaam wil laten beginnen, al zal er dan in de verste verte geen sprake zijn van een goedgekeurd bestemmingsplan terwijl er tevens geen enkele zekerheid is dat er ooit een goedgekeurd bestemmingsplan zal zijn.

Ik baseer mijn zienswijze op drie zaken. Er zou meer te noemen zijn. Ik behoud mij het recht voor in een later stadium aanvullende andere argumenten naar voren te brengen dan ik nu doe om mijn zienswijze te staven.

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted] Lelystad
[Redacted]
[Redacted]

Motivering zienswijze

1. De opvatting over binnendijkse industrie- en havenontwikkeling
2. De wijze van aanleg van de nieuwe waterkering
3. De aansluiting van de nieuwe waterkering op de bestaande dijk.

1. Binnendijkse industrie- en havenontwikkeling

De noodzaak een nieuwe waterkering te bouwen vloeit voort uit het initiatief om binnendijks een haven te ontwikkelen. Deze haven zou evengoed buitendijks ontwikkeld kunnen worden. Alhoewel de afweging welk soort ontwikkeling de voorkeur verdient bij de initiatiefnemer ligt mag van het waterschap een kritische opstelling verwacht worden waar het gaat om aantasting van de waterkering rond Flevoland. In deel 2, blz. 15 wordt evenwel slechts opgemerkt dat "het buitendijks bouwen met name door het verlies aan waterberging in het IJsselmeer gevoelig lag."

En daarmee is de kous af. Maar wat ligt er dan zo gevoelig? Het beoogde te ontwikkelen gebied heeft een oppervlak van 43 ha, inclusief het water van de insteekhaven. Nergens blijkt dat een oplossing zou kunnen zijn het buitendijks ontwikkelen van de haven en het binnendijks ontwikkelen van het industriegebied. Het IJsselmeer heeft een oppervlakte van 1100 km². 43 ha is dus 0,04% daarvan. Op 43 ha zou maximaal (bij een stijging van het IJsselmeerpeil tot 1 m boven streefpeil) 430.000m³ geborgen kunnen worden. Dat komt overeen met de hoeveelheid water die de IJssel in 7 minuten aanvoert als de Bovenrijn een relatief hoge afvoer heeft. Uiteraard heeft de initiatiefnemer te maken met beperkingen die door het Rijk worden gesteld, maar met wat passen en meten zou er vast wel een oplossing gevonden kunnen worden waardoor het buitendijkse ruimtebeslag beperkt blijft tot 5 ha.

Nu de noodzaak van dijkverlegging niet voortkomt uit de taak van het waterschap zelf en dat met een uitgekiend ontwerp het initiatief van havenontwikkeling ook buitendijks vorm kan krijgen moet geconstateerd worden dat op ondeugdelijke gronden besloten is mee te werken aan het verzoek van de initiatiefnemer.

2. De aanleg van de waterkering

Besloten is tot aanleg van de dijk gebruikmakend van een methode waarbij gebouwd wordt op maaiveld en waarbij via verticale drainage er voor gezorgd moet worden dat de aanleg in ongeveer een jaar tijd zijn beslag kan krijgen. De grondslag ter plaatse van de aan te leggen dijk is zeer slecht. Om die reden is er bij de aanleg van de dijken van Flevoland dan ook voor gekozen de zeer slechte ondergrond grotendeels weg te baggeren alvorens de dijk te bouwen (bouwen in cunet). De techniek van verticale drainage wordt wel toegepast in de wegenbouw en bij aanleg van bouwterreinen. In het algemeen kost dat een aantal jaren alvorens de zetting voldoende is geworden. Ondanks zorgvuldige uitvoering komt het voor dat er ongewenste horizontale grondverplaatsingen plaatsvinden. Bij wegen en bouwterreinen vervelend, bij waterkeringen kan dat desastreus zijn. Dat de keuze voor deze uitvoeringswijze een goede zou zijn wordt onder meer gemotiveerd uit de resultaten van (deel 2, blz. 26) het "laten reviewen door een onafhankelijk ingenieursbureau en de TUDelft". Tevergeefs heb ik in de literatuurlijst naar de betreffende referenties gezocht. Ik vind het vreemd dat er wel om reviews gevraagd wordt bij een ingenieursbureau en een onderwijsinstelling terwijl een gerenommeerd instituut als Deltares (waarvan GeoDelft v/h het Laboratorium voor Grondmechanica deel uitmaakt) niet gevraagd is een oordeel te geven. Na enig speurwerk blijkt de review van de TUD gedaan te zijn door prof. Bas Jonkman. Ondanks dat hij geen grondmechanicaspecialist is komt hij in zijn review tot een aanmerkelijk genuanceerder oordeel over de haalbaarheid en het daaraan verbonden tijdselement dan blijkt uit de projectnota. Ik meen dat de voorgestelde uitvoeringsmethode en de tijd die er voor wordt uitgetrokken heel gevaarlijk kan zijn voor de standzekerheid van de huidige waterkering. Denkbaar is dat bij zeer beheerste en gecontroleerde uitvoering het gewenste resultaat bereikt kan worden. Daarvoor moet dan wel minimaal vijf jaar uitgetrokken worden. Ook na aanleg moet een nieuwe dijk zetten alvorens

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] Lelystad
[REDACTED]
[REDACTED]

hij geschikt is als waterkering. De periode die daarvoor nodig is, is tenminste twee jaar. In de projectnota wordt er van uitgegaan dat de nieuwe dijk geschikt is als waterkering op een moment dat daarvan nog in het geheel geen sprake kan zijn.

3. Aansluiting van de nieuwe op de oude waterkering

Bij waterkeringen is de aansluiting van de oude op de nieuwe dijk een gevoelig punt. Door verschil in zettingsgedrag kan de nieuwe kering verplaatsingen gaan vertonen die veroorzaken dat de aansluiting op de oude kering verloren gaat waarna bezwijken kan volgen. Ook in de uitvoeringsfase treden hier risico's op doordat de binnenbekleding van de oude dijk wordt weggehaald.

Nog een enkele detailopmerking.

Het moet het mij van het hart dat er in de projectnota veel wordt verondersteld maar weinig aangetoond, veel wordt gesteld maar weinig onderbouwd.

Op blz. 39 van deel 2 wordt gesteld dat onder het maaiveld een zandlaag aanwezig is waardoor micro-instabiliteit vanwege wateroverspanning niet zou kunnen optreden. Op blz. 40 wordt daarentegen opgemerkt dat er onder het maaiveld een dik pakket ondoorlatende lagen aanwezig is waardoor piping niet kan optreden. We beschikken in de Flevopolder over een waarlijk miraculeuze ondergrond die blijkbaar bestaat uit niet-doorlatende zandlagen die piping tegengaan maar tegelijkertijd wel zo doorlatend zijn dat er geen wateroverspanning kan optreden.

Bijzonder is het betoog over de golfbrekkende werking van de 'restanten' van de oude dijk. Dat gaat vooral over dat deel van het water achter de dijk dat na verloop van tijd geen water meer zou moeten zijn. De insteekhaven zelf heeft een noordwest oriëntatie, exact de richting van waaruit de zwaarste stormen woeden en waarbij voor het IJsselmeer beschikt kan worden over de grootst denkbare strijklengte. Een betere garantie voor zeer hoge golven in de haven is niet denkbaar.

Voor het ontwerp van de waterkering wordt uitgegaan van hydraulische randvoorwaarden die met een frequentie van 1/4000 per jaar overschreden worden. Zoals u bekend zal zijn heeft de minister van I&M in haar brief van 26 april 2013 aan de Tweede Kamer aangekondigd over te gaan stappen op een nieuw normenstelsel dat uitgaat van een overstromingskans in plaats van een overschrijdingkans: vanuit de benadering van uitsluitend belasting wordt nu ook de sterkte in rekening gebracht. Gelet op de lange doorlooptijd die (niet uw opvatting) nodig zal zijn om een nieuwe dijk te bouwen en geschikt te maken als waterkering mag verondersteld worden dat het nieuwe normenstelsel van kracht zal zijn tegen de tijd dat de waterkering zou moeten functioneren. Een enkele beschouwing hierover in relatie tot het voornemen zou op zijn plaats zijn geweest, temeer daar op minder majeure onderwerpen wel uitvoerig wordt ingegaan.

Uiteraard ben ik bereid mijn zienswijze mondeling toe te lichten mocht u dat wensen.

M.e.r. –beoordelingsbesluit

Tevens deel ik u mee dat ik het niet eens ben met het besluit van het college van gedeputeerde staten van de provincie Flevoland dat er inzake de dijkverlegging geen MER gemaakt behoeft te worden.

_____
_____
_____
Lelystad
_____
_____

De provincie geeft aan dat ik deze mededeling kan doen "in het kader van de procedure ten behoeve van het (ontwerp)projectplan 'Dijkverlegging bedrijventerrein Flevokust'." Mij is niet duidelijk wat hier precies staat. Ik ga er gemakshalve van uit dat ik deze brief ook kan gebruiken om aan te geven dat ik het niet eens ben met het besluit van de provincie. Mocht dat toch op een andere wijze bij een ander bevoegd gezag kenbaar gemaakt moeten worden dan verzoek ik u dat andere bevoegde gezag van mijn mening in kennis te stellen c.q. mij te laten weten tot wie ik mij moet wenden.

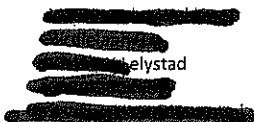
Ik ben het oneens met het besluit van de provincie omdat de dijkverlegging als een op zich staande activiteit wordt beschouwd. Daardoor wordt de dijkaanleg losgekoppeld van het doel ervan, namelijk het mogelijk maken van industrie- en havenontwikkeling. Het totale initiatief heeft naar mijn mening zeer vergaande milieugevolgen. Terzijde: de dijkaanleg is volgens kolom D van het m.e.r.-besluit wel degelijk een m.e.r.-plichtige activiteit. De provincie gebruikt haar bevoegdheid om te besluiten af te zien van een MER in kolom D-gevallen blijkbaar om belanghebbenden bij voorbaat monddood te maken.

Het uit elkaar trekken van de verschillende onderdelen van het totale initiatief doet vermoeden dat de provincie aanstuurt op incrementele besluitvorming, in gewoon Nederlands ook wel salamitactiek geheten. Het feit dat e.e.a. gepubliceerd wordt op het moment dat half Flevoland met vakantie is, terwijl het einde van de termijn om te reageren voor het eind van de vakantie ligt duidt er naar mijn mening op dat de bevoegde gezagen samenspannen in het buitenspel zetten van belanghebbenden. Ik kan de neiging dit onbehoorlijk bestuur te noemen maar ternauwernood onderdrukken.

Hoogachtend,

cc. college van B&W van Lelystad
Gemeenteraad van Lelystad
Provinciale Staten van Flevoland

lelystad